

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА ТА ЛІНГВІСТИКИ

Актуальні проблеми аграрного, земельного, екологічного та природоресурсного права: теорія та практика

Круглий стіл, присвячений до дня юриста України

Збірник наукових праць

5 жовтня 2021 року

Біла Церква

2021

Перехід агропромислового комплексу України до інноваційного шляху розвитку, вимагає перегляду аграрного законодавства у цій сфері його вдосконалення та уніфікація та гармонізація з нормами ЄС, а також адаптація до умов функціонування на міжнародному ринку

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Внутрішньогосподарські локальні нормативно-правові акти сільськогосподарських підприємств як форма аграрного права: Монографія. Харків: Видавництво «С.А.М.», 2012. 164 с.

2. Долинська М. С., Заболотна Н. Я., Марич Х. М. Аграрне право: навчальний посібник. Львів: Навчально-науковий інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2020. 252 с.

3. Земко А. М. Закон як джерело аграрного права. Сучасне земельне, аграрне, екологічне та природоресурсне право: актуальні проблеми теорії та практики: мат. міжн. наук.-практ. конф. 21-22 травня 2010 р. Біла Церква. 2010. С. 64-65.

4. Панченко В.В. Співвідношення внутрішньогосподарських локальних нормативних актів сільськогосподарського підприємства з загальними нормами діючого законодавства. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: XVI регіональна наук.-практ. конф. 8–9 лют. 2010р. Львів, 2010. С. 268-270

5. Чабаненко М. М. Питання методології дослідження системи аграрного права. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2015. Вип. 213(1). С. 53 – 61.

УДК: 349.42

КУШНІР Д.О., магістрант 2-го року навчання

Науковий керівник – **НІКІТЕНКО О.І.**, д.ю.н.

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ В АГРАРНІЙ СФЕРІ

В статті обґрунтована актуальність проблеми адміністративно-правового регулювання в сфері безпеки агропромислового комплексу України. Розкрито адміністративно-правові методи регулювання агропромислового комплексу. Описано правову основу та нормативно-правову базу

адміністративно-правового регулювання безпеки в сфері агропромислового комплексу України.

Ключові слова: АПК; аграрна політика; адміністративно-правове регулювання; безпека в сфері АПК; методи адміністративно-правового регулювання.

На сьогоднішній день проблема адміністративно-правового регулювання в сфері безпеки агропромислового комплексу України є вкрай необхідною для вирішення, тому що його розвиток, перш за все, впливає на функціонування економіки країни в цілому.

До адміністративно-правових методів регулювання агропромислового комплексу необхідно віднести: податкове регулювання; державне планування; квотування; легалізуючі методи (державна реєстрація, ліцензування, акредитація); нормування (технічне регулювання, встановлення норм, нормативів, правил, регламентів); митно-тарифне регулювання; закупівельні і товарні інтервенції; цінове регулювання; антимонопольне регулювання; аграрний протекціонізм; припинення права на земельну ділянку сільськогосподарського призначення з ініціативи держави[11].

Вищевказаним переліком далеко не вичерпуються всі засоби адміністративно-правового регулювання АПК, в яких в тій чи іншій мірі присутній адміністративно-правовий метод. Домінуючий адміністративно-правовий компонент у вигляді надання можливості вибору одного з варіантів поведінки містять і такі заходи державного регулювання АПК, як надання державних субсидій на визначених у односторонньому порядку у відповідному нормативному акті умовах; відшкодування частини страхових внесків і ставки рефінансування за комерційними кредитами сільськогосподарським товаровиробникам; укладання контрактів в рамках закупівель для державних і муніципальних потреб; здійснення товарних і закупівельних інтервенцій; заставні операції. Ці методи передбачають пряму участь органів державної влади, що характерно для адміністративно-правового регулювання.

Правову основу адміністративно-правового регулювання безпеки в сфері агропромислового комплексу України складають:

- норми, що містяться в міжнародних актах, Конституції України, законах, нормативних правових актах Президента України і Верховної Ради України, спрямованих на регулювання принципів організації і діяльності уповноважених органів виконавчої влади, відповідних органів державної влади органів місцевого самоврядування, що діють в сфері АПК;
- акти тлумачення і акти, що роз'яснюють практику застосування актів законодавства в сфері АПК, прийняті Конституційним судом України, судовими органами та іншими уповноваженими державними органами;
- індивідуальні нормативні правові акти в сфері АПК;
- правозастосовні акти (постанови про накладення адміністративного покарання і т. д.);

- врегульовані нормами законодавства «правила поведінки» суб'єктів адміністративно-правових відносин у сфері АПК.

На сьогоднішній день нормативно-правовою базою адміністративно-правового регулювання в сфері агропромислового комплексу є положення таких документів:

- Земельний кодекс України [1];
- Закон України «Про ветеринарну медицину» [2];
- Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» [3];
- Закон України «Про карантин рослин» [4];
- Закон України «Про племінну справу у тваринництві» [5];
- Закон України «Про насіння і садивний матеріал» [6];
- Закон України «Про особисте селянське господарство» [7];
- Закон України «Про фермерське господарство» [8] та інші.

Основним принципом адміністративно-правового регулювання у сфері забезпечення безпеки в аграрній сфері в Україні, який відображає характер державної політики в галузі аграрних відносин і забезпечує специфіку аграрного права як галузі, є принцип пріоритетного економічного і соціально-культурного розвитку сільського господарства і АПК. Він вперше отримав пряме закріплення в якості законодавчої основи регулювання аграрних відносин в Законі України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» та подальший розвиток в інших аграрно-правових актах [9].

До інших принципів можна віднести:

- рівноправність учасників аграрних відносин;
- множинність форм власності та організаційно-правових форм ведення сільськогосподарської діяльності;
- державне регулювання діяльності в сфері АПК;
- господарська самостійність і відповідальність сільськогосподарських товаровиробників;
- забезпечення законності в діяльності всіх учасників аграрних відносин [10].

Деякі з вищеназваних нормативного нормативно-правових документів вже не відповідають вимогам сьогодення, а тому потребують вдосконалення з урахуванням міжнародних стандартів, а також належного наукового та організаційного забезпечення.

Список використаної літератури:

1. Земельний Кодекс України(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 3-4, ст.27)
2. Закон України «Про ветеринарну медицину»(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 36, ст.531)
3. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин»(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 21, ст.218)

4. Закон України «Про карантин рослин» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 34, ст.352)
5. Закон України «Про племінну справу у тваринництві» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 2, ст. 7)
6. Закон України «Про насіння і садивний матеріал»(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 13, ст.92)
7. Закон України «Про особисте селянське господарство» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 29, ст.232)
8. Закон України «Про фермерське господарство» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 45, ст.363)
9. Закон України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» (Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1990, № 45, ст.602)
10. Григоренко Я. О. Особливості державного регулювання аграрного сектору в контексті забезпечення економічної безпеки держави. Економіка АПК. 2016. №7. С. 100 – 105.
11. Пугачов М. І. Аграрний сектор економіки України в умовах інституційних змін. Економіка АПК. 2017. № 5. С. 12-18.

УДК: 349.6

МАКСИМЧУК В.В., магістрант 2-го року навчання
Науковий керівник – **БРОВКО Н.І.**, д.ю.н.
Білоцерківський національний аграрний університет

РЕАЛІЗАЦІЯ І ЗАХИСТ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРАВ ГРОМАДЯН: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ

У статті розглянуто проблеми і механізми реалізації і захисту екологічних прав громадян. Виокремлено етапи створення системи екологічних прав людини. Сформовано графічно та проаналізовано систему гарантій конституційного права на сприятливе навколишнє середовище. Проаналізовано юридичні процедури, в рамках яких може здійснюватися охорона екологічних прав. Запропоноване прийнявши Закону України «Про екологічну інформацію», і сформульовано визначення у ньому поняття екологічної інформації.

Ключові слова: екологічні права, реалізація, захист, природокористування, громадяни, природне середовище.

Актуальність напрямку дослідження. Охорона навколишнього

ОСОБЛИВОСТІ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ДЖЕРЕЛ АГРАРНОГО ПРАВА Котіков О.І.	С. 62
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ В АГРАРНІЙ СФЕРІ Кушнір Д.О.	С. 68
РЕАЛІЗАЦІЯ І ЗАХИСТ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРАВ ГРОМАДЯН: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ Максимчук В.В.	С. 71
ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОБ'ЄДНАНЬ АГРАРНИХ ВИРОБНИКІВ Мацюк О.С.	С. 81
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ЕКОЛОГІЧНУ ІНФОРМАЦІЮ В УКРАЇНІ Мойсеєнко В.В.	С. 86
ПРАВОВА ОХОРОНА ЗЕМЕЛЬ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ В УКРАЇНІ Мукоїда І.І.	С. 90
ОСНОВИ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ АГРОБІЗНЕСУ Пастухова М.О.	С. 96
ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ЗЕМЛЕОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ Прокопець О.І.	С. 101
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДОРАДЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН Сігал Є.Є.	С. 107
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСОБИ ФУНКЦІОНУВАННЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРАРНІЙ СФЕРІ Снігур А.О.	С. 113
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА Солодкий О.Є.	С. 120
КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОРУПЦІЙНІ ДІЯННЯ У СФЕРІ РИНКУ ЗЕМЛІ Ткаченко Т.Д.	С. 127
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ БОРОТЬБИ З КРИМІНАЛЬНИМИ ПРАВОПОРУШЕННЯМИ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ Хорошун Л.М.	С. 134